Ongevraagd advies stadsdeelcommissie

Stadsdeel:	Nieuw-West
Portefeuille:	Openbare Ruimte
Opgesteld door (leden commissie):	M. Güdük (DENK)
	P. Nijhof (GL-mede indiener)
	R. van Zwoll (GBP mede indiener)
Gericht aan:	Dagelijks Bestuur
Datum commissievergadering:	15-04-2025
Datum dagelijks bestuur:	24-06-2025

Over ongevraagde adviezen: de toelichting op de verordening (art. 19) stelt dat de stadsdeelcommissie het DB ongevraagd kan adviseren. Deze adviezen kunnen ook de bevoegdheden van B&W en raad betreffen (toelichting art. 30), de twee organen aan wie de commissie niet direct adviseert. Als het ongevraagd advies de taken en verantwoordelijkheden betreft die B&W niet aan het DB heeft gemandateerd, geleidt het DB het ongevraagd advies via de betreffende wethouder door aan het college van B&W.

Ongevraagd advies stadsdeelcommissie:

Behoud en Uitbreiding van Broodkliko's

In Amsterdam Nieuw-West ervaren bewoners problemen met de verwerking van oud brood. Veel mensen willen voedselverspilling tegengaan, maar door het ontbreken van een geschikte inzamelvoorziening wordt brood vaak op straat achtergelaten of in afvalcontainers gegooid. Dit leidt tot rattenoverlast en vervuiling van de openbare ruimte. Momenteel bestaan er geen volwaardige alternatieven voor de broodkliko's, waardoor het risico op verdere overlast alleen maar toeneemt. De gemeente heeft in het verleden met succes broodkliko's geplaatst in verschillende stadsdelen, waaronder Nieuw-West. Uit eerdere evaluaties blijkt dat deze broodkliko's een effectieve oplossing zijn voor het verminderen van rattenoverlast en het duurzaam verwerken van broodafval. Desondanks worden aanvragen voor nieuwe broodkliko's momenteel afgewezen en is er geen structureel beleid voor de plaatsing ervan.

Problematiek en Behoefte in Nieuw-West

1. **Toename rattenoverlast:**
   - Het aantal meldingen van rattenoverlast in Amsterdam is tussen 2019 en 2021 verdubbeld, van 3.409 naar 7.329 meldingen (bron: NOS).
   - In stadsdeel Nieuw-West zorgden eerdere broodkliko's voor een daling van 31% in het aantal rattenmeldingen.
   - Zonder broodkliko's bestaat er geen gestructureerde manier om brood apart in te zamelen, waardoor de kans op rattenplagen toeneemt.
2. **Voedselverspilling en bewonersgedrag:**
   - Veel bewoners willen brood niet weggooien in de restafvalbak, omdat ze voedselverspilling willen voorkomen.
   - Het ontbreken van voldoende broodkliko's leidt ertoe dat brood op straat belandt, wat ongewenste neveneffecten heeft (ratten, watervervuiling, boetes voor bewoners).
3. **GFT-afvalscheiding niet geschikt voor broodinzameling in hoogbouw:**
   - De gemeente voert GFT-rolcontainers in bij laagbouwwoningen met een tuin.
   - In hoogbouwgebieden is er nog geen structurele voorziening voor de scheiding van organisch afval, waardoor broodinzameling via broodkliko's een belangrijke tussenoplossing kan bieden.

Adviezen

Gezien de bovenstaande problematiek adviseren wij het Dagelijks Bestuur de volgende maatregelen te nemen:

1. **Behoud en uitbreiding van broodkliko's**
   - Zorg ervoor dat de bestaande broodkliko's behouden blijven en breid deze uit op strategische locaties, met name in hoogbouwgebieden waar bewoners geen alternatieve inzamelmogelijkheid hebben. Maak hierbij gebruik van data uit eerdere pilots om de meest effectieve locaties te bepalen.
2. **Bewonersvoorlichting over juist gebruik**
   - Informeer bewoners over de negatieve effecten van het voeren van dieren en de voordelen van gescheiden broodinzameling. Communiceer ook duidelijk over wat er wel en niet in de broodkliko mag om vervuiling te voorkomen.
3. **Samenwerking met lokale duurzame initiatieven**
   - Onderzoek hoe ingezameld brood kan worden omgezet in duurzame producten zoals biogas of compost. Stimuleer samenwerking met lokale organisaties die zich richten op circulaire economie en voedselverspilling.
4. **Monitoring en evaluatie**
   - Voer een periodieke evaluatie uit om de effectiviteit van broodkliko's te meten aan de hand van inzamelgegevens en het aantal rattenmeldingen. Maak de resultaten inzichtelijk voor bewoners om draagvlak te vergroten.

Conclusie

Door het behouden en uitbreiden van broodkliko's biedt het stadsdeel een praktische en effectieve oplossing voor voedselverspilling en rattenoverlast. Aangezien er momenteel geen volwaardige alternatieven bestaan voor broodinzameling in hoogbouw, is het noodzakelijk om de broodkliko's te handhaven en verder uit te breide

n. Dit sluit aan bij de duurzaamheidsdoelen van de gemeente en draagt bij aan een schonere en gezondere leefomgeving in Nieuw-West. Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur dit advies te overwegen en stappen te zetten richting een structurele aanpak van broodinzameling in hoogbouwgebieden.

https://www.nu.nl/amsterdam/6025643/proef-met-broodklikos-verlengd-na-afname-rattenoverlast.html?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Reactie DB op ongevraagd advies stadsdeelcommissie:

Het ongevraagd advies is aangenomen met 14 stemmen voor (VVD, FvD, DENK, PvdA, GBP, GroenLinks, D66)

Reactie van het dagelijks bestuur op het aangenomen ongevraagd advies

Het dagelijks bestuur staat positief tegenover het behoud en de uitbreiding van broodkliko's. Wij delen de opvatting dat broodkliko's een waardevolle bijdrage leveren aan het scheiden van afval en het tegengaan van voedselverspilling. De broodkliko's worden pas verwijderd wanneer er op loopafstand van de bestaande broodbak een GFE/T-container is geplaatst. Vanaf dat moment kunnen bewoners hun broodresten in deze GFE/T-container aanbieden. De gemeente zamelt dit gescheiden afval in en laat het – net als het ingezamelde brood – verwerken tot onder andere compost.

De gemeente wil bewoners informeren en stimuleren om al het keukenafval te scheiden van het restafval. Dit gescheiden afval wordt ingezameld en verwerkt tot compost. Bij de inzameling van broodkliko's constateren we echter vervuiling van de stroom, vooral door plastic zakken. Deze vervuiling bemoeilijkt de verkoop van compost aan landbouwers. En juist die verkoop is nodig om de kringloop te sluiten en het ingezamelde brood daadwerkelijk te kunnen hergebruiken. Daarom blijft het belangrijk om elkaar te blijven informeren over het feit dat er géén plastic zakken in de broodkliko's mogen worden gegooid. De gemeente plaatst dit jaar de bestaande broodbakken in nieuwe beugels. Bij elke bak komt een informatiebord waarop staat wat er wel en niet in mag, en wat er van het ingezamelde brood wordt gemaakt.

De gemeente houdt bij hoeveel kilo brood er per locatie wordt ingezameld. Ook bij GFE/T-containers wordt het gewicht van het ingezamelde GFE/T geregistreerd. De data wordt verwerkt in de Monitor Afval en Reiniging, waarin metingen en meldingen rondom het schoonhouden van de openbare ruimte in Amsterdam worden gemonitord. De monitor verschijnt één keer per jaar en is ook voor bewoners in te zien.

Rattenoverlast wordt mede veroorzaakt doordat bewoners etensresten op straat, in het groen of in het water gooien om dieren te voeren. Ook ratten profiteren hiervan. Als iedereen zijn of haar etensresten opeet of weggooit in de daarvoor bestemde afvalcontainers, scheelt dat aanzienlijk in de overlast. De broodkliko's dragen bij aan het verminderen van de rattenoverlast.

Zowel de bewoners als de stadsdeelcommissieleden erkennen het belang van de broodkliko's. Hoewel bekend is dat de gemeente niet de intentie heeft om het aantal broodkliko's uit te breiden, zullen wij dit punt nogmaals onder de aandacht brengen van de wethouder.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van Stadsdeel Nieuw-West, Gemeente Amsterdam, 24 juni 2025

Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Nieuw-West, Gemeente Amsterdam

De heer E.C. Burke
Stadsdeeldirecteur

De heer E. Ünver
Stadsdeelvoorzitter